

Répa Levél

2017. DECEMBER / 14. SZÁM

Aktuális információk első kézből a Cukorgyárból

Cukorrépa-bemutató szakmai nap II.

Az elmúlt négy év vetésterületén látható, hogy 2014-ben egy szűk 11 ezer hektár területen szerződünk le, ami a kvótarendszerhez szükséges cukormennyiséghez éppen hogy elegendő volt. Részben a piaci változások, részben az aktívabb nyersanyag politika eredményeként a következő években sikerült megemelnünk a területet, először 15 ezer, majd egy átmeneti visszaesés után idén 15475 hektárra. Ezt, mint ha egy kiindulási alapot tekintjük a kvótarendszert követő időszakra, azt mondhatjuk, hogy a MagyarCukor Zrt. már elért egy 15-16 ezer hektáros területet, de a gyárban és a magyar cukorpiacon minden adott ahhoz, hogy ezt a területet legalább még 2-3 ezer hektárral növelni tudjuk. Ami igen fontos, - és ezt azt gondolom a jövőben egyre inkább érezni fogjuk -, hogy van-e felvevő piaca a cukrunknak, hiszen megszűnik a kvótarendszer és vannak olyan régiók Európában, ahol hatalmas lesz a túltermelés. Magyarország szerencsére ezektől a régióktól viszonylag távol fekszik, ezért itt egy 250-300 ezer tonna közötti répacukorpiaccal számolhatunk, amiből még egy megemelt, 16-17 ezer hektáros területről is csak egy 150-160 ezer tonna répacukrot tudnánk gyártani. Piaci oldalról tehát egyértelműen az a cég stratégiája, hogy meglegyen a stabil felvevőpiacunk, és amennyit lehet, ebből a saját cukorgyárunkban szeretnénk legyártani.

Adódik a kérdés, hogy van-e elég répaterület Magyarországon ahhoz, hogy tovább növekedjünk 2-3 ezer hektárral. Emlékeztünk rá, hogy közvetlenül a cukorpiaci reform időszaka előtt 40-50 ezer hektáron, egy elég szelektált, jó termelői háttér volt a cukorrépa mögött. Egyértelműen úgy gondoljuk, hogy ha a Magyar Cukor és a piac lehetőséget ad a répatermelés bővítésére, akkor igenis megvan az a termelői háttér, amire támaszkodva ezt a növelést el tudjuk érni.

Cégünk stratégiáját illetően folyamatosan kapunk kérdéseket, komolyan gondolja-e az Agrana itt Magyarországon, mi fog történni a reform után. Én azt gondolom, hogy az ígérgetéseknél sokkal fontosabbak a tények, miszerint az Agrana egy elég jelentős

beruházást eszközölt Kaposváron az elmúlt tíz évben, kifejezetten azzal a céllal, hogy hosszútávon versenyképes gyártóbázis jöjjön létre. Vizsgáljuk a gyárban, hogy milyen további fejlesztések szükségesek ahhoz, hogy egy normális 130 napos kampányban le tudjuk gyártani a megnövekedett mennyiséget, ezzel pedig egy 9-10 ezer tonnás napi feldolgozásra fel lehetne hozni a gyár kapacitását.

Ami a területi elosztást illeti, igazából nem vagyunk büszkék, noha kétségtelenül sok szempontból előny, hogy a MagyarCukor több régióban termel cukorrépát. Kaposvár térségében szűk 4 ezer hektár cukorrépánk van, ugyanakkor több más, alapvetően a korábbi cukorgyárakhoz igazodó termelési körzetben igen jelentős a termelés. Ha kettéosztjuk az országot dunántúli és alföldi régióra, akkor azt lehet mondani, hogy a Dunántúlon általában 10-11 ezer hektár, az Alföldön pedig - beleértve Bácskát, Szalkszentmárton térségét, Csongrád és Békés megyét, a Jászságot és a Hajdúságot - 5-6 ezer hektáron szoktunk cukorrépát termeltetni. Azt gondolom, minden térségben megvan a potenciális lehetőség a növekedésre, és a gyár és a piac részéről megvan ennek a háttere, akkor az összes térségben van továbblépési lehetőségünk.

A tavalyi év legtöbbször emlékeztetében egy igen sikeres cukorrépás évként élhet, mind a terméshozamok, mind a gazdasági eredmények tekintetében. Ennek ugyan nem kizárólagos, de elég fontos összetevője a mindenkorai időjárás. Csapadékban rosszul ellátott régió tavaly nem is nagyon volt, a csapadékeloszlás időbeli eloszlása pedig igen szerencsésnek tekinthető, hiszen a répának legfontosabb a májusi-augusztusi időszakban leesett a csapadék, szeptember után pedig minimális csapadékkal találoztunk. Ennek eredménye, hogy a Magyar Cukor által betakarított térségekben egy 68 tonnás, csaknem 16%-os átlagcukor-tartalmú termés. Egy átlagos termelő 810 ezer forintba tett szert, amelynek két forrása volt: egyrészt a Magyar Cukor által fizetett répaár, másrészt az állam általa termeléshez kötött folyósított támogatás.

Az idei évben a csapadék elég egyenetlenül esett le, és az össz-mennyisége is kevesebb volt, mint tavaly, de a répának szerencsére sikerült átvészelnie az aszályosabb időszakokat. Az áprilisi hidegebb időszak miatt a répa egyeletlenebben kelt, utána viszont a kora nyári és késő nyári hónapokban az átlaghőmérséklet lényegesen magasabb volt, ez a hőszint pedig a répának már nem kedvező. A kampány elején a felügyelő kollégákkal készítettünk egy becslést, átlagosan 60 tonnával számolva, ami elég heterogén termés-átlagokból adódott össze. Ehhez igazítottuk az idei feldolgozási tervünket, 929 ezer tonna répára. Ami a termés alakulását leginkább befolyásolta az aszály mellett a bizonyos gombabetegségek fellépése, ami egyes kisebb térségekben jelentős kárt okozott, illetve a Kaposvár térségében olyan, eddig nem igen tapasztalt kártevők is megjelentek, mint az atka. Összegzésében viszont volt egy nagyon öröndetes jelenség, hogy a cukortartalom végig igen jó képet mutatott, dacára annak, hogy a hőstressz miatt azt vártuk, hogy esetleg nem lesz annyira jó a cukortartalom. Az érési kísérletekből egyértelműen látható volt, hogy az idei év cukortartalom szempontjából mindenképp jó lesz. Ennek oka egyrészt a kedvező, cukorberakódás szempontjából meghatározó augusztusi időjárás, másrészt az eredményes védekezés, amit a termelők többsége, a korábbi évek kudarcai után egyértelműen megfogadott a Béta Kutató és a Magyar Cukor tanácsára. A cirkospórával szembeni

kontaktszerekre alapozódott új védekezés miatt sokkal kisebb mértékben történt lombpusztulás, lombváltás, és így a répában felhalmozott cukor nem a levelekbe ment el, hanem bent maradt a gyökérben. Nem csak az érési kísérletek alapján, de most már a feldolgozott cukorrépánál is kijelenthető, hogy a cukortartalom ténylegesen magas. A korábbi években, a kampány ilyen fázisában 16% alatti göngyöltett cukortartalmunk volt, idén pedig 17% felett van. A termelőknek nem csak esztétikai, hanem pénzügyi szempontból is nagyon fontos változás, hogy az elmúlt évekhez képest az új fejelési gyakorlat miatt az általunk levont össz-szennyezettség a 10 éves átlag szerinti pontosan 10%-ról eddig 4%-ra esett. Az első 4-5 hét eredményei egyértelműen alátámasztják, hogy a termelők ezzel, tömegben nyernek legalább 4-5%-ot egy átlagos évben, amit a fejelés miatt nem vonunk le. A répabeszállítás kezdő időpontja szeptember 4. volt, a feldolgozást szeptember 7-én kezdtük el. 7200 tonnás napi feldolgozással számolva egy durván 129 napos kampányra lehet felkészülni.

A 2018-as év a főbb kereteket tekintve hasonlítani fog a 2017-es évhez, tehát a cukorár-alapú osztozkodás alapsémája, az új répa-fejelési szabályzat, a kifizetési időpontok és az ehhez kapcsolódó összegek maradnak, az eddigieken felül viszont egy új jogcímet vezetünk be, a minőségi prémiumot, ami nem a répa cukortartalmától, hanem az egyéb beltartalmi összetevőitől fog függeni. A logisztikával összefüggésben két apróbb változás, hogy az idei évben az állomásra felfuvarozott répáért egy km alapú térítést fizetünk, amiből aztán 25%-ot levonunk, a jövő évtől ezt egyszerűsítjük, és egységesen nettó 1 EUR-t fogunk fizetni távolságtól függetlenül. Ez kb. 15 km-ig pozitívan, 15 km felett negatívan hat a termelőre. Egy újabb változás, hogy jövő évtől átvesszük a tisztítás feladatkörét a termelőtől, és közvetlenül fogunk leszerződni a tisztítógépes cégekkel. Egy további kedvezmény a vetőmag rendeléshez kapcsolódik, miszerint aki november 15-ig megküldi vetőmag igényét, annak a Nemesítő házak és a Magyar Cukor Zrt. előrendelési engedmény ad, összesen ezáltal átlagban 30 EUR-val olcsóbbak lesznek a vetőmagok.

*Dr. Borbély Ákos
termeltetési igazgató*

MARIBOHILLESHOEG egy régi új név 2018-tól a Proventus Trade-től!

2017 júniusában a DLF Trifolium megvásárolta a Syngenta AG teljes cukorrépa portfólióját a tranzakció lezárásra 2017 szeptemberében került sor. A DLF Trifolium a világ vezető szálatakarmány genetikával rendelkező vállalata, szinte minden piacon piacvezető, a teljes piacot tekintve több mint 70%-s piaci részesedéssel. Számos értékesítő és kutató központtal rendelkezik a világ minden régiójában. A cég régóta takarmányrépa nemesítés kapcsán együtt működött a Maribo Seed-el. A tranzakcióval mind a Hilleshoeg/Syngenta mind a Maribo fajták egyetlen közös cég tulajdonába kerültek. Az elmúlt hónapok megfeszített munkája több száz kollega óriási erőfeszítését igényelte. Nem csak a Holeby (Dánia) Maribo üzem került átalakításra (bővítésre évi 1.5 millió UNIT-ra), hanem a kialakításra került az elkövetkező évek stratégiája, amely régióként és országokként eltérő. Lesznek országok, amelyekben kizárólag Hilleshoeg fajtákat értékesít a cég, lesznek, amelyekben kizárólag Maribo fajták kerülnek értékesítésre, lesznek országok, amelyekben átmenetileg mindkettő, még lesznek olyan országok, amelyek hosszútávon két márkanév marad. A vető-

mag nemesítés (kutatás) központja a Svédországi Landskrona-ban lesz, míg a vetőmag-kikészítés és a kereskedelem központja a dániai Holeby-ben lesz.

Magyarországon megkötésre (kiterjesztésre) került a MariboHilleshoeg (új cég hivatalos neve) és a Proventus Trade Kft. között a lassan 10 éves szerződés. Ennek értelmében 2017-18-as szezontól minden egykori Syngenta (Hilleshoeg) fajtát is cégünk értékesít Magyarországon. Ez óriási felelősség mivel a magyar piac több mint 50 %-ról beszélünk! Köszönhetően a régi barátságoknak sikerült Máté Endre egykori „Syngenta-s” képviselőt meggyőznünk így 2017-18-tól a Proventus csapatát erősíti szerződéses formában. Ami nem változik a vetőmagok minősége, a fajták teljesítőképessége... ezek nem csak, idén hanem ez elmúlt évtizedekben folyamatosan bizonyítottak mind Magyarországon mind a világ számos országában. A dobozokban a már jól megszokott genetika lesz, az egyetlen változás egyelőre a szín (kék-zöldet nem lehetséges). A dobozok 2018-ban a tervek sze-

rint maradnak, azaz pl. a Gazeta cukorrépa fajta még Syngenta-Hilleshoe dobozban a Palantino pedig Maribo dobozban. Ez várhatóan akkor fog megváltozni, amikor elkészül a cég új design-je. A jól elfogadott dolgokon nem változtatunk így stratégia partnerünk Magyarországon a Magyar Cukor Zrt., de természetesen egyúttal minden cukorrépa termelő is, és bízunk abban, hogy a magyar cukorrépa termesztés az átmeneti nehéz időszakot átvészelve hosszútávon meg-

marad. Amiben erősíteni kívánjuk tevékenységünket az a fajtakísérletek. Még több helyen még több fajtát tervezünk mind kisparcellás kísérletekben mind nagyparcellás kísérletekben kipróbálni. Remélem, az eddig termelőink kitanak cégünk, kollégáink és nem utolsósorban a Maribo és Hilleshoe fajták mellett.

Bernáth Tibor

Cukorrépa fajtakísérletek Dalmand 2017. 10. 02.

Fajta	Digestió (%)	Kálium mmol/l kg répa	Nátrium mmol/l kg répa	Alfa-amino-N mmol/l kg répa	Sűrülé Q
Asketa	16,78	33,80	5,90	34,80	93,02
Gazeta	17,3	34,1	6,3	34,8	93,16
Gundula	15,9	31,3	5,7	32,1	93,16
SY Angy	17,96	34,5	3,4	28,5	94,08
Monsun	16,8	32,4	2,9	20,1	94,65
Bayonet	16,3	37,6	7,3	31,3	92,69
Honey	17,18	32,6	6,5	30,9	93,55
Balaton	17,08	34,1	5	31	93,50
Gift	15,18	38,1	10,3	34,3	91,59
Aries	16,32	39	6,2	22,4	93,45
Heston	17,4	35,4	7,7	34,6	92,99
Palantino	16,26	45,2	5,6	27,4	92,50
Senator	16,26	40,7	6,7	26,5	92,87
Silanto	16,22	48,2	9,4	36,6	91,07
Taifun	17,32	39,4	10,9	38,4	92,05
MA2185	15,28	43,1	13,4	36,2	90,70
MA3025	15,2	49,9	10,1	45	89,50
MA4071	14,82	39,6	7,9	42,5	90,69
Hurricane	16,8	35,4	5,1	39,6	92,56
Toreador	16,12	40,4	5,1	36,2	92,13
Ferret	15,58	39,3	8	32,9	92,01
Derean (SV1551)	16,5	29,5	4,7	19,5	94,72
Pongo	18,1	32,5	3,8	19,8	94,94
Komodo	16,22	36,8	6,6	31	92,81
Kapos	17,24	31,4	3,4	26,3	94,30
Zobor	17,06	40,2	5,7	27,9	93,19
Dabas (SV1549)	16,44	35,7	4,5	33,8	92,94
Antek	16,12	46,7	6,7	42,5	90,87
Barna	16,4	44,8	10	36	91,46
Gellért	17,26	35,7	4,4	28,6	93,68
Tesla	17,24	40	3,5	27	93,52
Vangelis	17,44	36,7	5,5	24,4	93,91
Freddie	17,24	40,7	3,3	29,7	93,26
Brian	16,64	33,4	3,3	21,5	94,37
Abana	16,14	32,7	4,4	25,2	93,85
Steffka	17,18	32,8	3,6	24,8	94,28
Helenka	15,96	32,9	5,8	22,1	93,92
Grandiosa	16,78	30,6	7,7	28,2	93,70
Vandana	16,86	32,3	5	19,4	94,56
Natura	17,52	31,3	2,7	18,2	95,11
I.	14,48	36,6	10,9	19	92,81
II.	13,56	32,9	8,6	21,9	92,69
III.	13,26	38,2	8,2	36,1	90,48
	16,41	36,94	6,32	29,74	93,01

Termésbiztonság, Minőség 2018-tól már a Proventus Trade Kft.-től

Fajtaajánlat:

Asketa RZ/CR/RT/Z

Cercospórára legellenállóbb!
Rhizoctonia toleráns!

Gazeta RZ/CT/RT/Z

Kiemelkedő cukor, kiemelkedő
Cercospóra és Rhizoctonia tolerancia.

Gundula RZ/CR/NZ>Z

Gyors kezdeti fejlődés,
magas termés!

SY Angy RZ/CR/Z

Kiemelkedő gyökérhozam
magas cukortartalommal.

Monsun RZ/CR/NZ

Egyik legbőtermőbb
magas cukorhozamú fajta.

Honey RZ/CR/Z ÚJ!

Magas gyökértömegű
és cukortartalmú fajta.

Gift RZ/CR/RT/NZ ÚJ!

Kiemelkedő Rhizoctonia
és Cercospóra tolerancia.

Proventus Trade Kft.

Székhely: H-2945 Tárkány, Fő utca 38. • Központi Iroda: H-2943 Bábolna, Sport utca 3.
Balatonfüredi Iroda: H-8230 Balatonfüred, Zákonyi Ferenc u. 4. • Levelezési cím • H-2943 Bábolna, Pf. 50.
Telefon: +36-34-568-078 • Telefax: +36-34-568-079
www.proventustrade.hu • E-mail: mariboseed@t-online.hu

Bernáth Tibor: +36 30 989 3157 • Máté Endre: +36 30 925 3882